

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 466

van **MANUELA VAN WERDE**

datum: 9 februari 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Museumtuin Kasteel van Gaasbeek - Bewaren van snoeitechnieken

Het Kasteel van Gaasbeek, een domein verworven in het begin van de 13e eeuw door Godfried van Leuven, de oudste zoon van Hendrik I, hertog van Brabant, is gelegen in Lennik, en is een van de drie belangrijkste trekpleisters voor toeristen in de Vlaamse Rand.

Het kasteel beschikt over een 'museumtuin' die vanaf 1996 werd aangelegd. Deze tuin geeft een beeld van wat Vlaamse hoveniers en fruittelers presteerden tussen 1860 en 1940, een periode waarin ze tot de wereldtop behoorden. De hoveniers gebruiken in principe de methodes die gangbaar waren in het begin van de 20e eeuw, toen chemicaliën en mechanisatie de land- en tuinbouw nog niet grondig veranderd hadden. De verzameling leifruitbomen is op dit ogenblik waarschijnlijk de grootste en volledigste ter wereld.

Ik verneem ter plaatse dat een significant deel van het personeel op pensioen is gegaan of binnen afzienbare tijd op pensioen zal gaan.

1. Hoeveel personeelsleden zijn er actief in deze museumtuin? Over hoeveel voltijdsequivalenten (vte's) gaat het? Is hun aantal toegenomen, gelijk gebleven of afgenomen de voorbije 10 jaar?
2. Is het onderhoud van historische tuinen en parken een apart onderdeel binnen het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)? Zo ja, over hoeveel vte's gaat het hier? Bestaat hier een beleidsvisie over?
3. Welke maatregelen worden er genomen om ervoor te zorgen dat de opgebouwde kennis bewaard en doorgegeven kan worden? Wordt hierover samengewerkt met andere instanties (overheid of privésector)?
4. Worden deze technieken elders nog gebruikt binnen het actieterrein van ANB en zo ja, waar? Heeft de minister er weet van of deze technieken nog gebruikt worden buiten het actieterrein van ANB en zo ja, waar?
5. Wordt bij pensionering de vraag gesteld of medewerkers actief wensen te blijven in deze tuin, als vrijwilliger of via het systeem van flexi-jobs? Hoe wordt deze unieke kennis met betrekking tot snoeitechnieken en historische methodes bewaard?
6. Kan de minister een overzicht geven per jaar van de werkingsmiddelen/investeringsmiddelen die werden uitgetrokken voor deze museumtuin tijdens de afgelopen 10 jaar?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 466 van 9 februari 2023

van **MANUELA VAN WERDE**

1. Er zijn momenteel 3,6 VTE actief in de museumtuin. Tien jaar geleden waren er 6 VTE actief.
2. Het onderhoud van historische parken en tuinen in eigendom van het ANB is een historisch gegroeid onderdeel van het ANB en volgt dan ook de beleidslijnen en -visies inzake beleid en beheer zoals deze binnen ANB gelden. Werken in functie van onderhoud en beheer van eigen domeinen worden uitgevoerd door a) arbeiders in dienst van ANB, b) aannemers, c) sociale werkplaatsen en d) vrijwilligers. Aannemers en sociale werkplaatsen worden aangesteld via overheidsopdrachten. De activiteit in de domeinen valt daarom niet eenduidig uit te drukken in VTE.
3. Binnen de poule van arbeiders die in en in de omgeving van de historische parken en tuinen actief zijn wordt actief gewerkt aan kennisuitwisseling. Een belangrijk deel van deze uitwisseling gebeurt *on the job*. Daarnaast organiseert het opleidingscentrum van ANB, m.n. Inverde, ook een cursus over fruitteelt waarvan het praktijkgedeelte in de Museumtuin van Gaasbeek wordt gegeven in samenwerking met ANB.
<https://www.inverde.be/opleidingen/praktijkopleiding-fruit-kweken-en-telen>
4. Ervan uitgaande dat met "technieken" verwezen wordt naar snoeitechnieken van leifruit, is het zo dat deze techniek in de museumtuin van Gaasbeek en in mindere mate in het domein Vordenstein worden toegepast.
Er zijn verschillende samenwerkingen. Zo is het ANB lid van de VBTA en EGHN-European Garden Heritage Network.
5. Die vraag wordt niet actief gesteld, maar het staat die mensen uiteraard vrij dat te doen. De kennis wordt bewaard door ze door te geven aan de andere arbeiders in het team. Het systeem van flexi-jobs is slechts van toepassing op bepaalde sectoren, waarvan er geen binnen de kerntaken van het ANB vallen. Alleen werkgevers in de horeca of de detailhandel, sport, exploitatie van bioscoopzalen, podiumkunsten en muziek en de zorgsector mogen gebruik maken van flexi-jobs.
6. Investeringsen uitgevoerd sinds 2013:
 - In 2013 werd +/- € 110.000 incl. BTW uitgegeven voor vervanging van metalen afboordingen in de tuin.
 - In 2014 werd +/- € 102.000 incl. BTW uitgegeven voor herstelling dolomietwegen in de tuin.
 - In 2018 werden cortenstaal bloembakken aangekocht ter vervanging van de oude bloembakken in hout en dit voor een bedrag van +/- € 5.000 incl. BTW.
 - In 2020 werden toiletten geplaatst voor een bedrag van € +/- 15.000 incl. BTW
 - In 2020-21 werd de bebording gemoderniseerd voor een bedrag van +/- € 12.000 incl. BTW (m.n. € 3.900 voor het ontwerp, € 4.000 voor de ijzeren staanders en € 4.200 voor de borden)
 - De aankoop van planten, potgrond, werkmateriaal, brandstoffen, energie en afschrijving serres is hierbij niet inbegrepen.
De kost voor aankoop van planten, potgrond en werkmateriaal voor de tuin bedraagt ongeveer € 15.000 op jaarbasis.

Werkingsmiddelen/personeelsbezetting:

- In 2013: 6 vte niveau D + 0,2 vte niveau B + 0,2 vte niveau A
- In 2014: 5 vte niveau D + 0,2 vte niveau B + 0,2 vte niveau A
- In 2015: 5 vte niveau D + 0,2 vte niveau B + 0,2 vte niveau A
- In 2016: 4 vte niveau D + 0,2 vte niveau B + 0,2 vte niveau A
- In 2017: 4 vte niveau D + 0,2 vte niveau B + 0,2 vte niveau A
- In 2018: 4 vte niveau D + 0,2 vte niveau B + 0,2 vte niveau A
- In 2019: 4 vte niveau D + 0,2 vte niveau B + 0,2 vte niveau A
- In 2020: 3,8 vte + 0,2 vte niveau B + 0,2 vte niveau A
- In 2021: 3,6 vte + 0,2 vte niveau B + 0,2 vte niveau A
- In 2022: 3,6 vte + 0,2 vte niveau B + 0,1 vte niveau A

Sinds 2017 is er een actieve vrijwilligerswerking in de Museumtuin.